

Det nye danske Straffelovsforslag. Spredte Bemærkninger til Kap. 13—17.

AF TROELS G. JØRGENSEN.

De i Overskriften nævnte Bestemmelser i Straffeloven, der omhandler Forbrydelser mod Statsforfatningen og de øverste Statsmyndigheder, mod den offentlige Myndighed, mod den offentlige Orden og Fred og i offentlig Tjeneste eller Hverv samt falsk Forklaring og falsk Anklage, har ikke været synderlig omtalt navnlig heller ikke i dette Tidsskrifts Kommentarer til Straffelovsudkastene, hvoraf kun kan nævnes P. C. Poulsens Bemærkninger i Aargang 1918, S. 195 ff. om Kap. 14, Falsk Forklaring, i Torps Udkast, der iøvrigt ikke berører, hvad der nedenfor skal omtales af det tilsvarende Kapitel i Straffelovsforslaget¹). Jeg betegner nærværende Bemærkninger som spredte, fordi de ikke gaar ud paa at gennemgaa Kapitlerne Led for Led, men kun tager visse Punkter frem, som jeg vilde henstille til nærmere Overvejelse.

Forrest i Kap. 13 sætter Forslaget den Forbrydelse af fremkalde eller lede Oprør for at forandre Statsforfatningen. Hertil var i K. U. II føjet »eller den lovlige Samfundsorden«, og dette begrundedes med, at et Angreb mod selve Statsmagten dels er det, der under de bestaaende frie Forfatninger maa antages at være den nærmestliggende Genstand for en Oprørsbevægelse, dels er lige saa farligt for hele Samfundet som et Oprør, der er rettet mod den be-

¹) Jfr. endvidere Oluf H. Krabbe i U. f. R. 1925 B S. 18 flg.

staaende Forfatning. Fjernelsen af denne Tilføjeelse begrundes Forslaget paa sin Side dermed, at den er for omfattende og ubestemt. Overfor dette henviser Krabbe, anf. St. S. 19, til, at der dog er en klar Begrænsning i Begrebet Oprør, der afgiver et »tilstrækkelig typisk Strafbarhedsgrundlag.«

Om Begrebet Oprør kan tilvejebringe den fornødne Bestemthed og Begrænsning, turde dog være tvivlsomt. Nogen Definition deraf giver Forslaget ikke, saalidt som Strfl. 1866. Derimod findes en saadan i Strfl. for Krigsmagten § 99, hvorefter Oprør er flere Krigsmænds Handlinger, gaaende ud paa ved forenet Magtanvendelse at tilstræbe et af følgende Formaal: at modsætte sig en Foresat, at modvirke nogen af ham givne den militære Tjeneste vedkommende Befaling, at tvinge ham til noget eller hævne sig paa ham. Det er altsaa Formaalet, der skaber Begrebet Oprør. Bortset derfra kræves der kun et Par Menneskers Forening om retstridig Magtanvendelse, det der f. Eks. foreligger, naar to Indbrudstyve eller Voldsmænd aftaler en Fællesoptræden. Naar man saaledes ikke kommer udenom at definere Begrebet den lovlige Samfundsorden, maa man give Forslaget Ret i, at kun saa meget egentlig er klart, at det maatte dreje sig om en betydelig Retsforstyrrelse. Enhver Forbrydelse kan jo siges at indeholde et Attentat paa den lovlige Samfundsorden; ifølge Goos angriber specielt enhver Berigelsesforbrydelse Samfundets lovbeskyttede Formuefordelings-system. Da der ikke kan antages at skulle lægges Vægt paa det subjektive, om Oprøret er Udtryk for en Fornægtelse af den lovlige Samfundsordens Gyldighed overfor en højere Ordning, maa det sikkert erkendes, at de Nævninger, der skulde tage Standpunkt i en saadan Sag, der jo vilde angaa en »politisk Lovovertrædelse«, vilde faa en meget vanskelig Opgave og paa Forhaand være sikre paa Misbilligelse af Resultatet indenfor store Kredse af Offentligheden.

Den omtalte Udtalelse i Motiverne til K. U. II gaar da ogsaa ud paa, at det er det oprørske Angreb paa Statsmag-

ten, man vilde ramme. Hvis et saadant Angreb lykkes, vil det i sin videre Udfoldelse betyde, at den lovlige Samfundsorden forandres paa Basis af et Retsbrud. Formuleringen af Straffebudet bør nu formentlig ikke tage Tilknytning til dette sidste men til det første, altsaa at den politiske Magt søges lagt over i andre Hænder — derved at Kongen abdicerer, at et nyt Ministerium udnævnes, eller at nye Rigsdagsvalg udskrives — eller hvad der kommer ud paa det samme, at Indehaverne af den politiske Magt bringes til at udøve denne efter Oprørernes Vilje. Naar Motivernes Tanke blev udtrykt saaledes »eller for at indvirke paa Regeringens eller Lovgivningsmagts Bestemmelsesfrihed«, fik Reglen fornøden Bestemthed og vilde udfylde et Hul¹⁾ ved at supplere Reglen om Oprør for at kuldkaste selve Forfatningen. Den i § 118 optagne Regel om Straf for at »antaste« de øverste Statsmyndigheders Sikkerhed eller Frihed maa nemlig antages kun at omfatte saadanne Tilfælde af Oprør, hvor de Paagældendes personlige Integritet trues. Med den her foreslaaede Affattelse vilde Budet ramme Uroligheder, hvorved der med det tilkendegivne Formaal at indvirke paa Regeringens eller Rigsdagens Nydannelse eller fattede Beslutninger foretoges eller truedes med Voldshandlinger og derved øvedes ikke et personligt men et socialt Tryk paa de Paagældende. Grænsen overfor blotte politiske Demonstrationer opstaar naturlig derved, at et virkeligt Forsæt til denne Forbrydelse kun kan tænkes, naar Oprørsbevægelsen har en betydelig Udstrækning.

Kap. 14 om Forbrydelser mod den offentlige Myndighed sætter i § 124 Straf for Overfald paa Indhavere af en saadan under eller i Anledning af deres Tjeneste, for at tvinge dem m. v. I Stk. 4 har Forslaget tilføjet: Ved Straffens Udmaaling bliver den Omstændighed, at vedkommende Person selv ved sin urigtige Adfærd har givet Anledning til Ger-

¹⁾ Jfr. Goos, Strafferettens sp. Del, III S. 25 »Forbrydelser, der sigte til Magts Berøvelse«.

ningen, at tage i Betragtning som en Formildelsesgrund. I Strfl. 1866 § 102 findes en lignende Bestemmelse om, at Personens urigtige Adfærd er Formildelsesgrund, men dertil er føjet, at Straffen under denne Forudsætning kan gaa ned fra Fængsel til Bøde. Efter Forslagets Hovedregler i Stk. 1 og 2 er der derimod allerede givet Adgang til Anvendelse af Hæfte og Bøde. En Strafnedsættelsesregel er der altsaa ikke Brug for, og at Myndighedspersonens udæskende Adfærd maa virke til Formildelse, er dog vel saa selvfølgelig, at Domstolene ikke behøver dette Direktiv. Samme Bemærkning gælder § 126, 2. Pkt.

Til § 124 slutter sig § 125, som præciserer Ansvarets Omfang, naar Overfaldet paa Myndigheden iværksættes ved Hjælp af Opløb, idet det fastsættes, at Ansvarer da rammer Anstiftere og Ledere af Opløb og dem, der ikke efterkommer lovligt Paabud om at skilles. § 125 udvider nu kun Omfanget af § 124, Stk. 1, der omhandler Overfald med Vold eller Trusel om Vold, men ikke af Stk. 2, der omhandler, at der ellers lægges Myndigheden Hindringer i Vejen. Det synes at ville være naturligt ogsaa at søge erhvervet Hjemmel for i sidste Tilfælde at kunne bruge § 125, da Opløb er et meget tjenligt Middel til at skabe Hindring for Øvrighedsmyndigheds Udøvelse.

§ 127 straffer den »aktive Form for Bestikkelse« og gaar heri videre end K. U. II, der kun vilde straffe, naar Formaalet var at bringe Tjenestemanden til at gøre sig skyldig i pligtstridig Handlemaade. Forslaget straffer ubetinget den, der yder, lover eller tilbyder Gave eller anden Fordel til nogen, der virker i offentlig Tjeneste eller Hverv, for at formaa ham til at foretage eller undlade noget i denne Virksomhed. Dette stemmer med K. U. I., men gaar formentlig for vidt, navnlig videre end den almindelige Moral- og Retsopfattelse i mange Tilfælde kan følge. Er Ducorens Hensigt at bevirke pligtstridig Handlemaade, vil Ingen være i Tvivl om, at Tilbudet derom er forkasteligt som et Forhold, der gør Vedkommende medskyldig i Pligtbruddet. Vil man

gaa videre og henvise til, at Ducørens Modtagelse altid for Tjenestemanden er strafbar, jfr. § 146, saa er det rigtigt, at Tilbudet kunde ses som en Medvirken til denne Lovovertrædelse. Men for det første kan Udenforstaaende ikke vide, i hvilket Omfang Ducørens Modtagelse er forbudt¹⁾, og for det andet gennemfører Forslaget ikke dette Synspunkt, thi saa maatte ogsaa Bagudbetalingen af Ducører være gjort strafbar, medens det nu kun er Forudbetalingen.

§ 129 straffer forskellige Handlinger, der modvirker Strafforfølgningen, nemlig dels at hjælpe Nogen til Flugt m. v. for at unddrage ham fra Forfølgning for en Forbrydelse eller Straf, dels at udlette en Forbrydelses Spor o. l. Forslaget stemmer med K. U. II § 127, men da Udkastet havde udsøndret »Forseelserne« og kun angik »Forbrydelser«, rammer Forslaget nu videre — og det synes for vidt. At »hjælpe til Flugt«, naar det f. Eks. drejer sig om Ansvar for Værtshusuordener, og der maaske endog kunde være Fare for Fortsættelse dermed, kan være en saare ringe Forseelse — om overhovedet nogen — som der er al Grund til at kunne holde straffri, selv om det ikke, jfr. Stk. 2, gælder Vedkommendes »Nærmeste«. Reglen i § 89, Stk. 1, om Straffens Bortfald paa Grund af særlige Strafværdigheden forringende Omstændigheder vil her ikke kunne anvendes, da Rammen gaar op over Hæfte.

Medens Strfl. 1866 § 110 kun straffer Unddragelsen fra Forfølgning, naar Nogen paa Grund af Forbrydelser forfølges af det Offentlige, altsaa naar Forbrydelsen er anmeldt eller gjort til Genstand for Efterforskning, rammer Forslaget alle Tilfælde af Unddragelse fra Forfølgning, ogsaa den blot eventuelle. Ogsaa med Hensyn paa de Tilfælde, hvor Strafforfølgning ikke kan antages at ville komme i Gang undtagen efter en Anmeldelse, der endnu ikke foreligger, synes den ubetingede Strafbarhed at trænge til en Undtagelseshjemmel for Straffrihed.

¹⁾ Jfr. herved Lov Nr. 543 af 4. Okt. 1919 § 36 (Præster og Kirkebetjente) og Strfl. f. Krigsmagten § 139.

Bestemmelsen er affattet saaledes, at den Handling at tilintetgøre, forvanske eller bortskaffe Genstande af Betydning for en offentlig Undersøgelse eller udlette en Forbrydelses Spor er gjort strafbar, selv om den ikke forfølger det Formaal, der forudsættes ved de andre Handlinger, nemlig at unddrage Nogen fra Forfølgning for en Forbrydelse eller Straf. Vi savner i Retsplejeloven nogle Regler om, at der i Efterforskningens og Forundersøgelsens Interesse kan gives Paalæg under Strafansvar om ikke at foretage Handlinger af den omhandlede Art. Saadanne Handlinger kan foretages af mange andre Bevæggrunde end Sympati med Forbryderen, da det daglige Liv jo ikke kan ligge stille paa det Sted, hvor en Forbrydelse muligvis er begaaet, og naar der er Bevidsthed om, at de foretagne Handlinger er skadelige for Undersøgelsen, er der Forsæt til Forbrydelsen, saaledes, som den er bestemt i Forslaget. Bortses der fra, at Politiet har givet visse Forskrifter, vil de Paagældende, der ikke har nærmere Indblik i Undersøgelsens Gang, staa uden Holdpunkter for en Afgørelse af, i hvilket Omfang Bevismidler og Forbrydelses Spor skal skaanes. Saalænge Politiet ikke har formel Kompetence til at give Paalæg herom, gaar det paa den anden Side heller ikke an uden videre at søge Normen for Handlefriheden i saadanne faktisk givne Forskrifter. Straffebestemmelsen i Forslaget bør derfor formentlig begrænses til, at Handlingerne foretages med det under Nr. 1 nævnte Formaal at unddrage Nogen fra Forfølgning for en Forbrydelse eller Straf, men iøvrigt erstattes med Regler i Retsplejeloven om, at der under fornøden Kontrol kan gives visse Politiforskrifter.

Af Forbrydelserne efter Kap. 15 — mod den offentlige Orden og Fred — skal kun omtales § 139, der straffer offentlig Tilskyndelse til Forbrydelse. Kun et Mindretal indenfor den sidste Kommission har udtalt sig for dette Forslag, der yderligere kun forudsattes anvendeligt ved egentlige Forbrydelser i Modsætning til Forseelser. Forslagets Motiver beroliger sig med, at der kun vil blive Spørgsmaal om at

anvende den, hvor det drejer sig om Tilskyndelse til grovere Forbrydelser. Det højeste, der kan siges, er vel, at det vil være ønskeligt, at den kun bliver anvendt i saadanne Tilfælde. Men Anklagemyndigheden er ikke og skal ikke være Organ for den alsidig overvejende Kontrol, og der maa regnes med, at den til visse Tider og i visse Personligheders Haand vil blive udnyttet til Overmaal. Kontrollen med, at der ikke straffes i for stort Omfang, skal principielt være hos Domstolene, ikke hos Paatalemyndigheden. Da den foreslaede Straf er Hæfte eller Fængsel indtil 2 Aar, vil saadan Straf kunne blive anvendt, hvor de Forbrydelser, hvortil der tilskyndedes, kun kunde straffes med Bøde. Bestemmelsen er vistnok anbefalelsesværdig, men trænger til en Tilføjelse om, at Straffen ved Tilskyndelse til mindre grove Lovovertrædelser kan gaa ned til Bøde eller bortfalde.

I Kap. 16 om Forbrydelser i offentlig Tjeneste eller Hverv støder man i § 147 paa en Udvidelse af den tidligere Straffebestemmelse om den Embedsmand, der ulovlig opkræver Skatter m. v. til egen Fordel. Forslaget medtager ogsaa, at det ikke sker til privat Vinding. Det hedder yderligere: Beholder han saadan i god Tro oppebaaren Ydelse efter at være bleven opmærksom paa Fejlen, straffes han, hvis det sker til privat Vinding, med Fængsel indtil 2 Aar og ellers med Hæfte eller Bøde. Her er et lignende Forhold tilstede som ved den nys omtalte Regel om Ansvar for Udslettelse af Forbrydelsens Spor, nemlig at det Pligtforhold, hvortil Straffebestemmelsen tager Tilknytning, er ubestemt og omtvisteligt, medens et Straffebud enten maa kunne henholde sig til en andetsteds hjemlet eller selv skabe en klar Fastsættelse af den Retsstridighed, der ved Straffebestemmelsen tillige bliver strafbar. Saaledes som den citerede Strafferegulering er formet, maa den forudsætte en civilretlig Regel om ubetinget Tilbagebetalingspligt af den fejlagtig men i god Tro oppebaarne Skat, Afgift eller Kendelse. Formueretten anerkender imidlertid ikke en saadan Pligt, jfr. II. R. D. i U.f.R. 1899 S. 311, hvorved Statskassen fritoges for at

tilbagebetale de i længere Tid ifølge en fejlagtig Forstaaelse af Sportelreglementet oppebaarne Auktionsgebyrer. Naturligvis er det ikke Forslagets Hensigt at forandre det formuere- retlige Grundlag. For at stemme med dette maatte Straffebudet da ændres til at angaa Tilbageholdelse i Tilfælde, hvor der bestod Tilbagebetalingspligt, og Vedkommende var klar herover, men et saadant ubestemt Indhold af et Straffebud er uheldigt. Det forekommer mig derimod, at man kan paalægge en Pligt til overfor Henvendelser ikke at skjule den nu erkendte Fejl ved Oppebørselen og sætte Straf for, at »han efterat være bleven opmærksom paa Fejlen fordølger den stedfundne Oppebørsel.« Et saadant Forhold vil vel iøvrigt falde ind under den almindelige Regel i § 157 om Misbrug af Tjenestestilling, idet Pligten til at give rigtige Oplysninger ikke behøver særlig Hjemmel.

I Kap. 17 om falsk Forklaring og falsk Anklage fastsættes der først Straffe for falske Forklaringer dels for Retten eller anden Myndighed, ved hvilken Brug af Ed er lovhjemlet, dels iøvrigt for eller til en offentlig Myndighed under Tilbud om Ed, paa Tro og Love eller paa lignende højtidelig Maade, hvor saadan Form er paabudt eller tilstedt. Dernæst fastsætter § 164 Straf for den, som ellers for eller til en offentlig Myndighed afgiver urigtig Erklæring om Forhold, angaaende hvilke han er pligtig at afgive, eller vedkommende Myndighed er pligtig at modtage Forklaring. Straffen er Bøde eller Hæfte indtil 3 Maaneder og kan under skærpene Omstændigheder stige til Hæfte i 6 Maaneder eller Fængsel i 4 Maaneder.

Denne sidstnævnte Bestemmelse er ny i Forhold til Strfl. 1866, men er foreslaaet i alle tre Udkast. Forsaavidt der bestaar en Pligt til at afgive Forklaring, vil det næppe blive bestridt, at der bør være Strafansvar for, at denne Forklaring ikke afgives usandfærdigt, og Straffens Minimum er jo sat lavt. Iøvrigt betones det i Motiverne til K. U. I, at der er Tale om en Forklaring, som Personen frivillig afgiver. Torps Udkast er noget i Tvivl, om det er nødvendigt

og rigtigt at straffe. K. U. II tiltræder, at der bør kunne straffes, og nævner som Eksempel Afgivelse af urigtig Forklaring til en Politirapport.

Det er netop dette Forhold, der er det nærliggende Eksempel paa den nye Regel og et meget stort Eksempel, der fortjener Overvejelse fra flere Sider.

Efter Retsplejelovens § 194 er der Pligt til at efterkomme Politiets Tilsigelse til Forklarings Afgivelse, men ikke til at udtale sig under Afhøring. De Forklaringer, her er Tale om, afgives nu under saare forskellige Forhold. Formerne kan være ganske analoge med Afgivelse af Forklaring under Retsforhør, og der kan foregaa en ganske formløs mundtlig eller telefonisk Spørgen, under hvilken Politibetjenten ikke engang har sin Lommebog fremme for at gøre samtidige Notitser. Dette har Betydning i dobbelt Retning. Forst for Referatets Paalidelighed, der jo ikke kan være ideel, naar Rapporten først er nedskrevet noget senere og uden Adgang til ved nye Spørgsmaal at udfylde de Huller i Opfattelsen eller Erindringen, som kommer frem under Nedskrivningen, og som saa let ubevidst dækkes med Pennen. Skal Forklaringens Afgivelse være forbundet med Strafansvar, kan det daarlig forsvares at udarbejde Rapporter under saa ugunstige Forhold, thi selv om der ikke vil blive dømt for falsk Forklaring paa Grundlag af Rapporten, udsætter Deponenten sig dog altid for en Sigtelse for falsk Forklaring paa dette Grundlag. Naar der foreligger en Rapport af ulasteligt Udseende, vil det senere hen kunne være umuligt at faa nærmere oplyst, under hvilke Forhold den er blevet til, og hvilken Grad af Paalidelighed man i Virkeligheden kan tillægge den. Er der Strafansvar for falsk Rapportforklaring, kan Anklagemyndigheden ikke helt lukke Øjnene for disse Forklaringers Uoverensstemmelser med Retsforklaringerne, men de Sager, der bliver rejst herom, vil ofte løbe ud i Sandet. Forholdene ved Forklaringens Optagelse har dernæst Betydning for Deponenternes Opfattelse af deres Stilling overfor Politiet. I nogle Tilfælde vil

de have eller af Situationen faa bibragt den Forestilling, at de er pligtige at forklare og derfor ogsaa at forklare sandt, f. Eks. naar de afgiver Forklaring til Politimesterens eller Politiassessorens Protokol, i andre vil de have den Opfattelse, at de forklarer frivilligt og derfor kan tage det lettere med Fuldstændigheden og Rigtigheden af deres Udtalelser. Den borgerlige Retsplejes Regler om Partsforklaring har det samme System, at der ikke er Pligt til at udtale sig, men i Tilfælde af Udtalelse Pligt til at følge Sandheden. Det berettigede i denne Fordring er indlysende for enhver, fordi Afgivelsen af en urigtig Forklaring vilde være en Bestræbelse for at tilvende sig en uberettiget Fordel paa Modpartens Bekostning. Ved Rapportforklaringer drejer det sig derimod om at forklare om andres Forhold, hyppig saaledes at Deponenten ønsker at være tilbageholdende for ikke at være med til at tilvejebringe Skyldbevis mod Nogen. Og i hvert Fald naar Usandfærdigheden har denne Grund, vil jeg antage, at der ikke vil være Forstaaelse af en Pligt til at forklare rigtigt, naar det vides, at der ikke er Pligt til overhovedet at udtale sig.

I Lovforslagets Formulering er der en Antitese mellem de to Led, at Personen er pligtig at afgive, og at Myndigheden er pligtig at modtage Forklaring, og der skjuler sig deri en Uklarhed. Det sidstnævnte Led betyder i og for sig kun, at Forklaringen afgives for den Myndighed, som har med disse Sager at gøre, og som selvfølgelig herved handler pligtmæssigt. Men Udtrykket pligtig at modtage giver Indtryk af, at Myndigheden forholder sig passivt ved Forklaringens Modtagelse. Forsaaavidt dette faktisk er Tilfældet, som naar Folk af egen Drift fremstiller sig hos Politiet for at give Oplysninger i offentlig Undersøgelse, har Sandhedskravet en særlig Baggrund. De Paagældende vil selv have Forstaaelsen af, at de ved at møde paa denne Maade med falske Forklaringer griber positivt forstyrrende ind i Øvrighedens Virksomhed paa lignende Maade som ved falsk Anmeldelse om en strafbar Handling, og at dette er et Pligtbrud. Men Rap-

porterne tilvejebringes normalt ved Politiets Initiativ, idet det tilsiger til Forklaring under Mødetvang eller indfinder sig hos Deponenten og spørger ham ud. Deponenten er da den passive Part og har ikke Følelsen af at have paataget sig en Sandhedspligt. Kender han derimod sit strafferetlige Ansvar, vil han være opfordret til at nægte at udtale sig for ikke at blive misforstået og mistænkeliggjort.

Lad os antage, at en Regel om Ansvar for falsk Rapportforklaring virkelig højner Sandfærdigheden af disse Forklaringer. Dette betyder en Lettelse af Politiets Arbejde. Men det har videregaaende Virkninger for Strafferetsplejen. En Rapport faar da fremtidig en hel anden Kvalitet; den rykker op i Nærheden af Retsforklaringen ved at blive understøttet med Straffelovens Garanti. Retspraksis vil komme ind paa at drage Konsekvensen heraf ved i forhøjet Grad at bygge paa Rapporter uden at forlange dem gentaget til Retsbogen eller i hvert Fald uden i samme Grad som nu at begynde forfra, naar Vedkommende fremstaar til Retsforklaring. Selv om der er forklaret sandfærdigt til Rapporten — hvilket bl. a. kan svigte, dels fordi Deponenten ikke mener at have Pligt hertil, dels fordi han gør Regning paa senere at kunne fragaa sin Forklaring — er der saa mange Fejlkilder, at det — navnlig for den Domstol, der staar fjærnere fra Forholdene paa det Sted, hvor Forundersøgelsen foregaar, — vil være meget betænkeligt direkte eller indirekte at bygge paa andet end Retsforklaringer. Den stedlige Dommer kan bedre orientere sig angaaende de Forhold, hvorunder Rapporten er blevet til, og om vedkommende Kriminalbetjents Tendenser som Rapportforfatter. En Udvikling i Strafferetsplejen i Retning af at tillægge Rapporten forhøjet Betydning som Bevismiddel vil derfor næppe være ønskelig. Da det nu ikke, i hvert Fald ikke for Tiden, lader sig gøre at udsondre forskellige Klasser af disse Forklaringer efter de Forhold, hvorunder de afgives, forekommer det mig bedre at blive staaende ved den nuværende strafferetlige Uansvarlighed, der ogsaa vil gøre det betydelig lettere at faa

Sandheden frem i Retten, og det er dog derom, det Hele bør dreje sig.

Subsidiært foreslaas det at ombytte Ordene »eller vedkommende Myndighed er pligtig at modtage« med »eller hvorom han selv fremstiller sig til Forklarings Afgivelse.«

I § 164, Stk. 3, tages Forbehold om Straffrihed i Tilfælde, som de i § 161, Stk. 1, anførte, at Vedkommende under Straffesagen stod som Sigtet, eller at Forklaring ifølge Loven ikke maatte afkræves ham. Forbehold maa ogsaa tages om det i § 161, Stk. 2, nævnte Tilfælde, at Afhorte var berettiget til at nægte Forklaring, hvilket dér medfører Nedsættelse eller Bortfald af Straffen. Forsaavidt Ansvar er paalagt, hvor der er Pligt til at afgive Forklaring, behøver dette Forbehold, der ligger i selve Reglen, ganske vist ikke udtrykkelig Udtalelse, men Reglen gaar jo netop ogsaa ud paa at paalægge Ansvar for den frivillige Forklaring, og den aabner ikke Plads for Straffens Bortfald efter Omstændighederne, saaledes som Reglen om falsk Forklaring for Retten, hvilket er en Anomali.
